

W UE ZARZĄDZAJĄCYCH ALTERNATYWNYMI FUNDUSZAMI NAJSUROWIEJ KARZE POLSKI NADZÓR A ZARZĄDZAJĄCYCH UCITS FRANCUSKI

1. Raporty ESMA dotyczące stosowania sankcji za naruszenia Dyrektywy UCITS oraz Dyrektywy AIFM.

W dniu 12 listopada 2020 roku, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) opublikował dwa raporty dotyczące zastosowanych przez właściwe organy krajowe sankcji nadzorczych z tytułu naruszenia dyrektywy UCITS oraz dyrektywy AIFM.

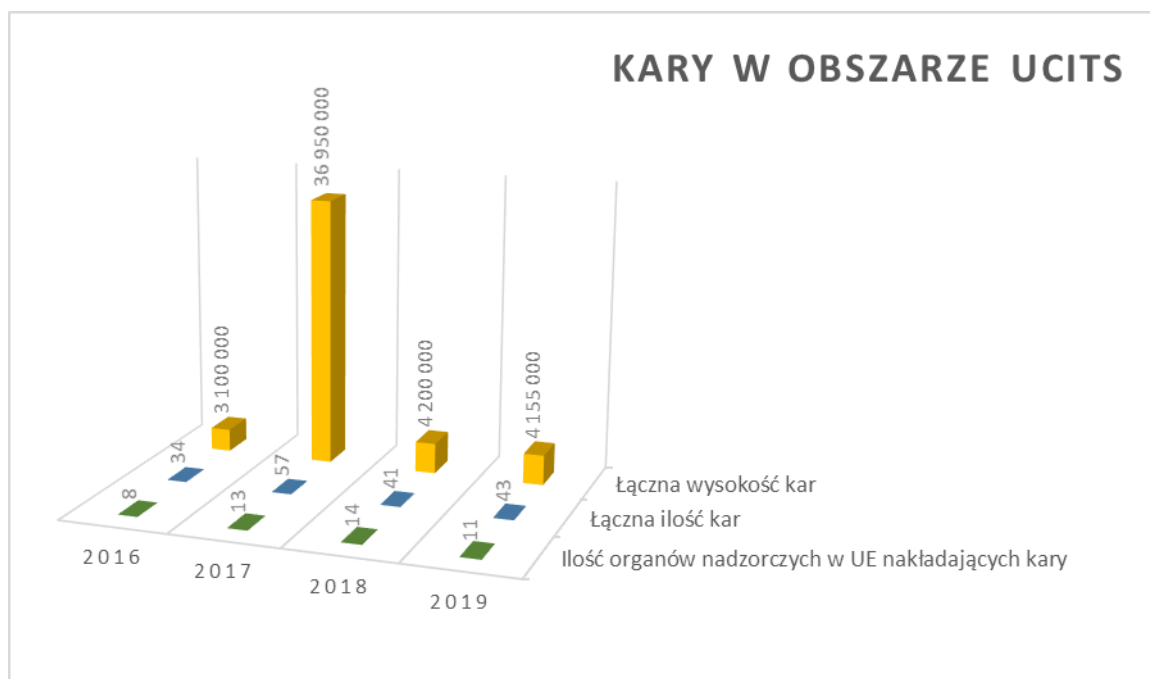
Pierwszy z opublikowanych raportów dotyczy sankcji zastosowanych przez organy krajowe na podstawie dyrektywy UCITS w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku i jest kolejnym tego typu raportem ESMA. Wcześniejsze raporty dotyczyły informacji zbiorczych za lata 2016-2018.

Drugi z opublikowanych raportów obejmuje dane zawierające informacje o zastosowanych przez właściwe organy krajowe sankcjach na podstawie dyrektywy AIFM w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Raport ten jest pierwszym opracowaniem ESMA zawierającym zbiorcze informacje o wysokości oraz liczbie kar nałożonych przez organy krajowe na podstawie dyrektywy AIFM.

Oba zaprezentowane przez ESMA raporty zawierają przegląd obowiązujących ram prawnych oraz szczegółowe informacje dotyczące wysokości oraz liczby sankcji zastosowanych przez organy krajowe. ESMA w swoich raportach dokonała rozróżnienia stosowanych sankcji dzieląc je na nałożone przez organy krajowe kary finansowe oraz zastosowane środki nadzorcze.

2. Raport dotyczący zastosowanych kar i środków na mocy dyrektywy UCITS.

Z opublikowanego w dniu 12 listopada 2020 roku raportu wynika, że w porównaniu do 2018 r. liczba organów krajowych, które w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nałożyły sankcje za obszary działalności określone w dyrektywie UCITS nieznacznie spadła lecz łączna kwota nałożonych kar finansowych utrzymała się na zbliżonym poziomie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu ESMA

Absolutnym rekordzistą w wysokości nakładanych kar za naruszenia w obszarach działalności określonych dyrektywą UCITS jest nadzór francuski. W latach 2016 – 2019 nałożył łącznie ponad 41,35 mln EUR kar finansowych. Biorąc pod uwagę łączną wysokość zastosowanych kar finansowych należy również wyróżnić Włochy gdzie pomimo zastosowania wyłącznie 5 kar finansowych łączna wysokość sankcji w latach 2016-2019 wyniosła 2,32 mln EUR co stanowi drugie po Francji państwo z najwyższą łączną wysokością stosowanych kar finansowych.

Państwo członkowskie	Łączna wysokość kar w EUR	Ilość kar
Francja	41 350 000	11
Włochy	2 319 000	5
Szwecja	958 488	1
Malta	612 473,85	1
Hiszpania	550 000	8
Luksemburg	507 800	26
Republika Czeska	412 975,50	12

Źródło: raport ESMA

Zgodnie z danymi przedstawionymi w raporcie ESMA w okresie od 2016-2019 roku najwięcej kar finansowych nałożonych na podstawie naruszeń obszarów uregulowanych w dyrektywie UCITS odnotowano na Węgrzech (27), w Luksemburgu (26) oraz w Bułgarii (20). Polska znajduje się mniej więcej w połowie statystyk. Zgodnie z opublikowanym raportem, w latach 2016-2019 roku, KNF z tytułu naruszenia dyrektywy UCITS nałożył łącznie 4 kary finansowe na łączną kwotę 214 213 EUR.

Wśród naruszeń obszarów wskazanych w dyrektywie UCITS skutkujących nałożeniem przez organy krajowe kar finansowych ESMA wyróżniła naruszenia: art. 6, art. 10, art. 12, art. 13, art. 14, art. 22, art. 23, art. 25, art. 51, art. 52, art. 69, art. 72, art. 76, art. 77, art. 78, art. 80 oraz art. 83 dyrektywy.

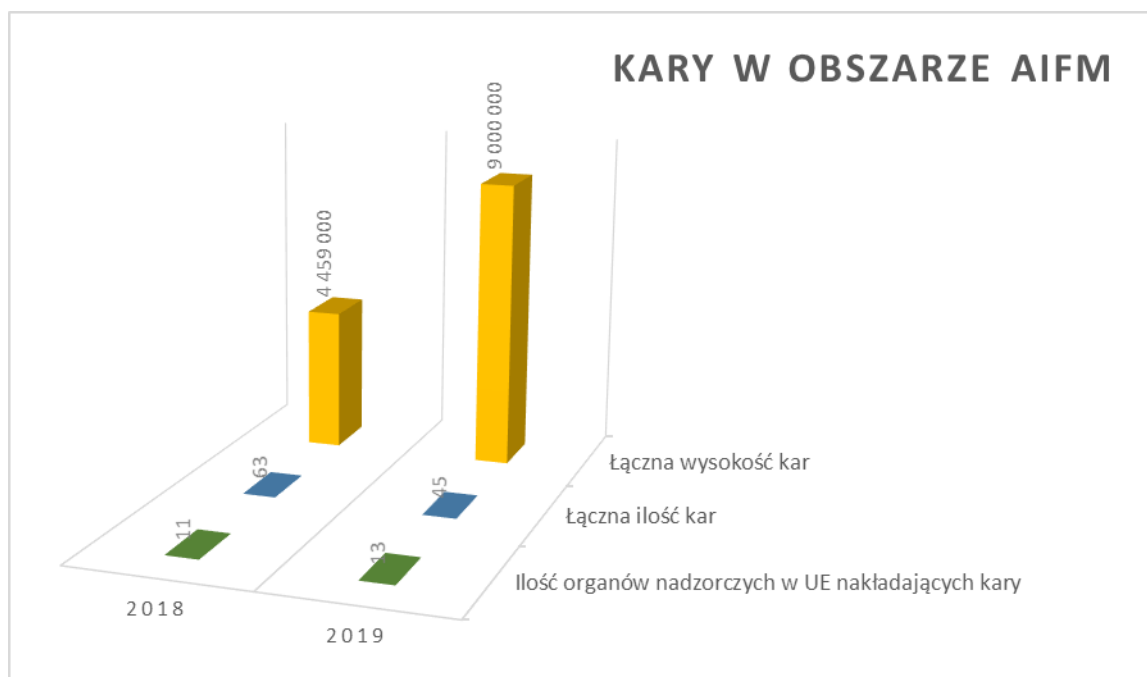
Zaznaczenia wymaga spadająca liczba stosowanych przez organy krajowe środków nadzorczych innych niż sankcje finansowe. Zgodnie z opublikowanymi danymi w 2016 roku łączna liczba zastosowanych środków wynosiła 25, w 2017 roku była to liczba 22 środków, a w roku 2018 19. W okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nałożono łącznie 19 środków nadzorczych. Na czele statystyk wśród państw z najwyższą liczbą stosowanych w latach 2016-2019 środków należy wyróżnić Chorwację (20), Słowenię (15) oraz Francję (8). W Polsce w omawianym okresie KNF nie nałożył z tytułu naruszenia dyrektywy UCITS ani jednego środka nadzorczego.

3. Raport dotyczący zastosowanych kar i środków na mocy dyrektywy AIFM.

Z opublikowanego w dniu 12 listopada 2020 roku raportu ESMA obejmującego zestawienie stosowanych przez organy krajowe kar i środków z tytułu naruszenia dyrektywy AIFM w latach 2018 oraz 2019 wynika, iż łączna liczba organów krajowych stosujących sankcję wzrosła na przestrzeni roku o 3 organy. Z przedstawionych bowiem informacji w 2018 roku łączna liczba organów krajowych, które zastosowały sankcję na mocy dyrektywy AIFM wyniosła 14, natomiast w 2019 roku liczba ta wzrosła do 17 organów.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku 10 właściwych organów wydało na mocy dyrektywy AIFM 34 środki nadzorcze. Wskazania wymaga, że aż 14 organów państwowych nie nałożyło żadnych sankcji. W porównaniu do powyższego, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku, 12 organów państwowych zastosowały środki nadzorcze w liczbie 42, a 14 organów nie zastosowało w omawianym okresie żadnych sankcji.

Wysokość kar umownych w roku 2019 wzrosła ponad dwukrotnie w porównaniu do roku 2018.

Powodem tak dużego wzrostu łącznej wysokości kar finansowych zastosowanych w 2019 roku przy mniejszej niż w 2018 roku liczbie kar, było między innymi nałożenie wysokich kar finansowych w Polsce oraz we Francji.

Państwo członkowskie	Łączna wysokość kar w EUR	Ilość kar
Polska	6 600 000	9
Francja	4 230 000	5
Włochy	1 333 000	7
Portugalia	875 000	9
Węgry	201 173	44

Źródło: raport ESMA

Zastosowane przez organy krajowe kary finansowe wynikały z naruszeń w obszarze następujących zakresów dyrektywy AIFM: art. 3, art. 9, art. 10, art. 12, art. 14, art. 15, art. 18, art. 19, art. 20, art. 21, art. 22 oraz art. 23 dyrektywy.

W Polsce w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku, KNF nałożył łącznie 4 kary finansowe na łączną wysokość 2 465 000 EUR. Sankcje dotyczyły naruszeń dyrektywy w zakresie art. 21 ust. 8, ust. 9 oraz ust. 10. Ponadto w omawianym okresie KNF nie zastosował żadnych środków nadzorczych. Jednocześnie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku, KNF zastosował 5 kar finansowych na łączną wysokość około 4 135 000 EUR. Przedmiotowe sankcje dotyczyły naruszeń art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 1, art. 20 ust. 1 dyrektywy AIFM. W tym samym okresie KNF nałożył łącznie 3 środki nadzorcze z tytułu naruszenia wskazanych powyżej przepisów dyrektywy.

4. Podsumowanie

Jak wynika z opublikowanych raportów, ESMA stoi na stanowisku, że organy krajowe nie korzystają w równym stopniu z uprawnień do nakładania sankcji, a liczba oraz wysokość sankcji nałożonych na podstawie dyrektywy UCITS oraz AIFM, z wyjątkiem niektórych właściwych organów krajowych wydaje się stosunkowo niska. Niemniej z raportów ESMA jednoznacznie wynika, że najdotkliwsze sankcje w postaci kar pieniężnych wymierza nadzór we Francji – łącznie ponad 45 mln EUR kar. Polski organ nadzoru wyróżnia się na tle pozostałych państw Unii Europejskiej w szczególności w obszarze kar pieniężnych nakładanych w odniesieniu do naruszeń określonych dyrektywą AIFM.

Zdaniem ESMA opublikowane raporty będą punktem wyjścia do podjęcia dyskusji z właściwymi organami krajowymi w kwestii stosowania sankcji oraz mają przyczynić się do prowadzenia prac nad realizacją celu ESMA jakim jest opracowanie wspólnego unijnego systemu nadzoru skoncentrowanego na wynikach oraz kulturze egzekwowania prawa.